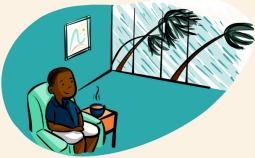

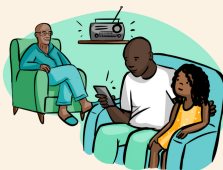
GID PREPARASYON POU IWANS YO

Pou Timoun

Preparasyon pou
inondasyon, tanpèt
ak siklòn yo

Preparasyon pou
dife ak lafimen

Preparasyon pou
tranblemanntè

Ogmantasyon Konsyantizasyon Risk Dezaz atravè
Fòmasyon Estratejik nan Kominote Kotyè yo (IDRASTICC)

© 2024 Youth4Climate

Nou rekonesan anvè **Youth4Climate (Y4C)** pou sipò yo nan fè gid preparasyon pou ijans sa posib.

Y4C se yon inisyativ ki fèt an patenarya ant UNDP ak Ministè Anviwònman Itali.

Sous Imaj

Ilistrasyon: Tout ilistrasyon ki itilize nan gid sa a te kreye pa Julia Bakay.

Konsepsyon ak Edisyon: Dokiman sa a te fèt epi revize pa Gabrielle Lee Look.

Kowòdinasyon Pwojè a: Pwojè IDRASTICC la te dirije epi kowòdone pa Persis Ramirez.

Enfòmasyon Kontak IDRASTICC Imèl:
idrasticc@gmail.com

Byenveni nan Gid Preparasyon pou Ijans yo

PREPARASYON POU INONDASYON, TANPÈT AK SIKLÒN YO

Rete branche pou nouvèl ak mizajou nan men otorite yo.

Mete yon ti sak ak rad, manje, yon flach, ak dokiman enpòtan.

Pale avèk fanmi w sou ki kote pou w ale nan ka evakyasyon.

PREPARASYON POU DIFE AK LAFIMEN

Idantifye yon kote ki an sekirite deyò.

Pratike rale anba lafimen an.

Pratike Rete, Tonbe ak Roule!

PREPARASYON POU TRANBLEMANNTÈ

Pratike "Depoze, Kouvri Epi Kenbe."

Chèche kote ki an sekirite pou w kache epi ede granmoun yo si sa nesesè.

Konvèsasyon ak fanmi an kòm prepare yon kit de emergansia.

Bonjou zanmi! Nou kontan anpil pou nou prezante w **Gid Preparasyon pou Ijans** sa a, ki fèt espesyalman pou ede w an sekirite epi prepare w pou nenpòt sitiyasyon inatandi ki ka rive, tankou **inondasyon, tanpèt, dife oswa tranblemanntè**.

Nan gid sa a, w ap jwenn enfòmasyon enpòtan ak konsèy pratik pou konnen kisa pou w fè anvan, pandan ak apre chak kalite ijans. N ap aprann idantifye danje epi pran mezi pou pwoteje tèt nou ak fanmi nou.

Chak seksyon nan gid sa a fèt pou fasil pou konprann epi li chaje ak konsèy itil pou ede w prepare pou nenpòt sitiyasyon. Ou pral jwenn tou ilustrasyon kolore ki pral fè enfòmasyon an menm plis enteresan epi fasil pou sonje.

Sonje byen, **preparasyon se kle pou w rete an sekirite**, e nou espere gid sa a ba w enfòmasyon ou bezwen pou w santi w an sekirite ak an sekirite nenpòt ki lè. Ann kòmanse aprann ak prepare ansanm! Ann kòmanse!

Nan ka inondasyon ak tanpèt

1.1

Definisyon

Tanpèt yo se fenomèn atmosferik ki ka pote gwo lapli, loraj ak zèklè, pafwa akonpaye pa van pwisan. Lè yon tanpèt patikilyèman gwo ak vyolan, yo rele li yon siklòn.

Siklòn yo tankou sipè tanpèt ak gwo van ak yon gwo lapli.

Nan Repiblik Dominikèn, nou espere tanpèt ak siklòn detanzantan akòz pozisyon jeyografik nou nan yon rejyon ki gen tandans fè kalite fenomèn sa yo. Sezon siklonik la, ki tipikman fèt ant mwa jen ak novanm, se lè tanpèt twopikal ak siklòn gen plis chans pou devlope nan zòn Karayib la, enkli Repiblik Dominikèn.

Aprè tanpèt ak siklòn, **inondasyon** komen akòz gwo kantite lapli ki tonbe nan yon ti tan. Presipitasyon sa a ka lakòz rivyè ak larivyè yo debòde bank yo, inondasyon zòn ki toupre yo.

Inondasyon ka reprezante yon danje pou moun ak pwopriyete, detwi kay, wout ak enfrastrikti. Li enpòtan pou nou prepare epi pran prekosyon pandan sezon siklonik la pou nou byen pwoteje tèt nou kont evènman move tan sa yo.

1.2

Ki jan yo devlope yon plan ijans

Yon plan ijans se tankou yon kat ki ede w konnen sa pou w fè si yon bagay danjere oswa inatandi rive, tankou yon tranbleman tè, dife, oswa yon tanpèt trè fò. Gen yon plan ijans nan fanmi w trè enpòtan paske li ede w rete an sekirite ak pwoteje lè yon move bagay rive.

Ki jan ou ka kreye yon plan ijans fanmi? Premyèman, chita ak paran w oswa gadyen w epi pale sou diferan kalite ijans ki ka rive nan zòn ou an, tankou tranblemanntè, dife, oswa inondasyon. Lè sa a, reflechi ansanm sou sa ou ta dwe fè nan chak sitiyasyon pou rete an sekirite.

Aprè sa, deside sou yon kote ki an sekirite kote ou ka rankontre si w separe pandan yon ijans. Li kapab yon gwo pye bwa nan lakou a oswa yon vwazen ou fè konfyans. Asire w ke tout moun nan fanmi an konnen ki jan yo rive la soti nan diferan pati nan kay la. Yon fwa nou fin pale sou diferan ijans yo, nou ka kreye yon plan ansanm, plan an ka genyen wout chape, pwen rankont ak twous ijans, pami lòt moun.

Pale avèk fanmi w sou ki kote pou w ale nan ka evakyasyon.

Idantifye yon kote ki an sekirite deyò.

Konvèsasyon ak fanmi an kòm prepare yon kit de emergensia.

Ki jan yo kreye yon Twous Ijans

Yon twous ijans se tankou yon bwat zouti ki ede nou prepare pou nenpòt sitiyasyon difisil ki ka rive, tankou yon siklòn, tranblemanntè, oswa ijans medikal. Twous sa a gen diferan objè ak founiti ki ka itil nan ka ta gen yon ijans.

Men yon lis verifikasyon pou kreye pwòp twous ijans ou a:

- **Dlo:** Gen ase dlo esansyèl. Ou ta dwe estoke omwen yon galon dlo pou chak moun pa jou, pou yon minimòm de twa jou.
- **Manje ki pa gate:** Mete manje ki pa bezwen refrijerasyon epi ki pa gate fasil, tankou ba granola, manje nan bwat, fwi sèk, oswa bonbon.
- **Flach:** Yon flach ki gen pil siplemantè ka itil si kouran an koupe pandan yon ijans.
- **Batri:** Asire w ou genyen pil siplemantè pou flach ou ak nenpòt lòt aparèy ki bezwen kouran.
- **Radyo pòtab:** Yon radyo ki mache ak batri oswa yon manivèl men pral ede w rete enfòm sou kondisyon metewolojik ak nouvèl pandan yon ijans.
- **Twous premye swen:** Gen ladan pansman, twal gaz, antiseptik, sizo, pansman adezif ak medikaman debaz tankou soulaje doulè ak antidyare.
- **Lenn:** Lòt dra ka nesesè pou rete cho an ka ta gen yon ijans.
- **Dokiman Enpòtan:** Sere kopi dokiman enpòtan tankou ID, paspò, papyè asirans, ak dosye medikal nan yon sache ki enpèmeyab.
- **Atik ijyèn pèsònèl:** Mete atik tankou bwòs dan, dantifris, ti sèvyèt mouye, ak pwodwi règ, si sa nesesè.
- **Zouti milti-bi:** Yon zouti milti-bi ka itil nan divès sitiyasyon ijans.

Li enpòtan pou **revize ak mete ajou twous ijans ou a regilyèman**, omwen yon fwa pa ane. Li se yon bon lide tou pou tcheke twous ou a apre yon gwo evènman move tan oswa si ou te itilize nenpòt nan founiti yo. Kenbe twous ijans ou a nan yon kote ki aksesib ak tout moun nan fanmi an konnen sa ap ede w prepare pou nenpòt sitiyasyon ki ka rive.

Ki jan yo idantifye wout evakyasyon ki an sekirite

Yon wout evakyasyon se tankou yon chemen an sekirite ki mennen nou lwen danje, tankou yon siklòn oswa yon inondasyon. Lè gen yon ijans epi nou bezwen soti nan yon kote byen vit, swiv yon wout evakyasyon ede nou rete an sekirite.

PANDAN

Rete nan yon kote ki an sekirite epi lwen fenèt yo.

Mache ak anpil atansyon si w kite kay la, evite zòn ki inonde.

Koute granmoun epi suiv enstriksyon yo.

Pou idantifye yon wout evakyasyon pandan yon siklòn oswa yon inondasyon, gen kèk bagay ou ka fè:

- **Konnen ki kote sòti yo ye:** Nan kay ou oswa nan bilding ou, konnen ki kote pòt yo ak sòti ijans yo ye. Sa yo se fason ki pi rapid yo soti si sa nesesè.
- **Fè atansyon sou siy:** Anpil kote gen siy ki montre w direksyon sòti ijans yo. Chèche siy sa yo epi memorize kote yo ye.
- **Evite kote ki danjere:** Pandan yon evakyasyon, li enpòtan pou evite zòn kote dlo ap monte rapidman, tankou rivyè ki debòde oswa lari ki inonde. Chèche wout ki pi wo ak pi an sekirite.
- **Swiv enstriksyon:** Si w nan lekòl oswa nan yon kote piblik pandan yon evakyasyon, koute ak anpil atansyon enstriksyon granmoun yo epi swiv plan evakyasyon etabli a.

Pa soti jiskaske li an sekirite.

Fè atansyon alantou zòn ki afekte yo.

Pale ak fanmi w ak moun ou renmen yo sou sa ki te pase.

Lè w ap swiv yon wout evakyasyon, sonje bagay sa yo:

- Rete kalm epi swiv granmoun yo.
- Rete lwen liy elektrik ki tonbe ak objè danjere.
- Ede lòt moun si w kapab, men pa mete tèt ou an danje.
- Si w lakay ou, rankontre fanmi w nan yon kote ki an sekirite andeyò kay la.

Nan ka dife

2.1

Definisyon

Dife ak lafimen kapab trè danjere pou sante ak sekirite nou. Lè gen yon dife, lafimen ki pwodui a ka trè toksik epi li ka lakòz pwoblèm grav si yo respire.

Lafimen ki soti nan yon dife ka genyen gaz danjere ak pwodui chimik danjere ki ka irite je nou, nen ak gòj nou. Anplis de sa, li ka anpeche kapasite nou pou respire byen. Lè w respire lafimen pou yon tan long ka fè nou santi tèt vire, fèb oswa konfonn, epi li ka menm lakòz nou pase.

Anplis lafimen, **chalè ekstrèm yon dife** ka boule po nou epi lakòz blesi grav. Se poutèt sa li enpòtan anpil pou nou rete lwen dife epi chèche èd pi vit posib si nou jwenn nou toupre yon dife.

Pou pwoteje tèt nou kont lafimen ak dife, li enpòtan pou swiv prekosyon sa yo:

- **Koupe:** Si gen lafimen nan lè a, rete ba tou pre tè a kote lè a pi pwòp ak pi fre.
- **Kouvri bouch ou ak nen ou:** Sèvi ak yon twal mouye pou kouvri bouch ou ak nen ou pou filtre lè w ap respire a.
- **Kite kay la:** Si gen lafimen lakay ou, ale imedyatman epi rete deyò jiskaske èd rive.
- **Pa re-antre:** Pa janm re-antre nan yon bilding ki boule. Kite ponpye yo fè travay yo.
- **Rele 911:** Si w wè yon dife oswa si w respire anpil lafimen, rele 911 oswa mande yon granmoun èd touswit.

**Kite kay la byen vit,
epi pou evite lafimen
an rete ba nan tè a.**

**Lè w soti, pa
tounen antre.**

**Rele 911 oswa
rele: Ede! Ede! si
ou pa ka soti.**

2.2

Kisa yon alam dife ye

Yon alam dife se tankou yon gadyen ki avèti nou lè gen lafimen oswa dife nan kay nou oswa lòt kote. Se yon aparèy ki fè yon son byen fò, tankou yon klòch oswa yon sirèn, pou avèti nou sou danje yon dife.

Alam dife a fèt pou detekte lafimen oswa chalè ki pwodui lè gen yon dife. Lè li detekte danje sa yo, alam la kòmanse sonnen pou nou ka tande l epi pran aksyon pou nou rete an sekirite.

Li enpòtan pou konnen ki kote alam dife yo ye lakay nou ak sa pou nou fè si nou tande yonn kòmanse sone. Si nou janm tande alam dife a, nou ta dwe kite kay la byen vit epi chèche èd nan men yon adilt.

Alam dife a se yon aparèy trè enpòtan ki ede nou pwoteje tèt nou ak fanmi nou an ka ta gen yon dife. Nou ta dwe toujou peye atansyon sou son li yo epi pran mezi sekirite apwopriye lè nou tande alam la.

Poukisa li enpòtan pou pa jwe ak dife

Prevansyon dife enpòtan anpil pou kenbe nou an sekirite lakay ou ak nenpòt kote nou ye. **Men kèk bagay nou ka fè pou anpeche yo:**

- **Pa jwe ak dife:** Li trè danjere pou jwe ak alimèt, brikè, bouji oswa nenpòt bagay ki pwodui dife. Dife ka gaye byen vit epi lakòz gwo domaj.
- **Pa jwe tou pre recho oswa recho:** Nou ta dwe toujou rete lwen recho ak recho lè yo sou. Nou ka boule si nou manyen yon bagay cho oswa si rad nou aksidantèlman pran dife.
- **Etenn bouji:** Si nou wè yon chandèl limen, nou dwe asire w ou etenn yo kòrèkteman anvan ou kite chanm nan oswa ale nan dòmi.
- **Pa kite objè ki ka pran dife tou pre chalè:** Nou dwe kenbe objè tankou papyè, twal oswa pwodui chimik lwen recho, aparèy chofaj oswa lòt aparèy ki jenere chalè.
- **Konnen kisa pou w fè nan ka ta gen dife:** Li enpòtan pou konnen kijan pou w kite kay nou byen vit si gen yon dife. Gen yon plan chape epi pratike li regilyèman ak fanmi nou ap ede nou prepare.

Idantifye yon kote ki an sekirite deyò.

Pratike rale anba lafimen an.

Pratike Rete, Tonbe ak Roule!

2.4

Ki jan yo pratike sispann, tonbe ak woule

Si ou janm jwenn tèt ou nan yon sitiyasyon kote rad ou pran dife, li enpòtan pou w konnen kisa pou w fè pou etenn dife a epi rete an sekirite. **Men kèk etap pou swiv:**

- **One Stop, tonbe epi woule:** Premye bagay ou ta dwe fè se kanpe, Lè sa a, kouche atè a epi woule pou etenn dife a. Pa kouri, paske lè a ka vantize flanm dife yo.
- **Kouvri figi ou:** Si ou kapab, kouvri figi ou ak men ou pou pwoteje li kont chalè ak flanm dife.
- **Woule:** Si ou sou tè a, woule kòt a kòt pou etenn flanm dife yo. Sa a pral ede etenn dife a pi vit.
- **Rele pou èd:** Apre etenn dife a, rele pou èd imedyatman. Jwenn yon adilt ki tou pre oswa rele 911 pou èd medikal.

Li enpòtan sonje ke **si rad ou pran dife**, ou ta dwe aji byen vit men rete kalm.

APRÈ

Rete lwen lakay ou jiskaske ponpye oswa otorite yo di li an sekirite.

Pale ak yon granmoun si ou pè oswa tris.

Kolabore epi montre rekonesans anvè ekip ijans pou konsèy yo ak èd yo.

Nan ka tranblemanntè

3.1

Definisyon

Yon tranbleman tè se yon fenomèn natirèl ki rive lè tè a tranble oswa tranble akòz mouvman plak tektonik yo, ki se tankou gwo moso devinèt ki fòme kwout Latè. Plak sa yo toujou ap deplase, epi lè yo fè kolizyon youn ak lòt oswa glise youn sou lòt, yo ka lakòz yon tranbleman tè.

Pandan yon tranbleman tè, ou ka santi tè a deplase oswa souke. Pafwa li ka twò grav ak santi tankou yon ti balanse, men nan lòt ka li ka pi fò epi lakòz domaj nan bilding ak lòt estrikti.

ILi enpòtan pou w konnen kisa pou w fè pandan ak apre yon tranblemanntè pou w rete an sekirite:

- **Pandan tranblemanntè a:** Si w andedan yon bilding pandan yon tranblemanntè, jwenn yon kote ki an sekirite tankou anba yon tab ki solid oswa ankadreman pòt. Rete lwen fenèt, miwa ak objè ki ka tonbe. Si w deyò, rete lwen bilding, pye bwa ak poto limyè.
- **Apre tranbleman tè a:** Yon fwa tranblemanntè a fin pase, tcheke pou wè si ou blese epi ede lòt moun si ou kapab fè sa san danje. Si w andedan yon bilding ki domaje, soti ak anpil atansyon epi rete lwen nenpòt danje. Si w deyò, rete lwen bilding ki domaje ak zòn ki riske tonbe.

Nan Repiblik Dominikèn, tranblemanntè yo komen akòz pozisyon li toupre Plak Karayib la ak Plak Amerik di Nò, ki toujou ap deplase. Sa vle di ke tè a nan rejyon sa a ka detanzantan souke akòz entèraksyon an nan plak tektonik sa yo. Li enpòtan pou w prepare epi konnen kisa pou w fè nan ka yon tranbleman tè pou rete an sekirite.

Jwenn sou planche a, kouvri anba yon tab oswa kèk mèb ki solid.

Rete lwen fenèt yo, mèb lou ak objè ki ka tonbe.

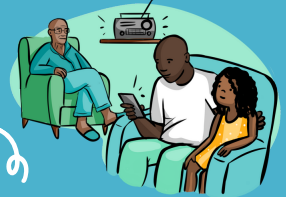

Deplase nan yon zòn ouvè si w deyò.

Tcheke si ou te blese, chèche èd si sa nesesè.

Koute radyo, televizyon oswa medya sosyal pou jwenn mizajou ak enstriksyon yo.

Rete pare pou replik oswa tranblemanntè minè, swiv direktiv sekirite otorite yo.

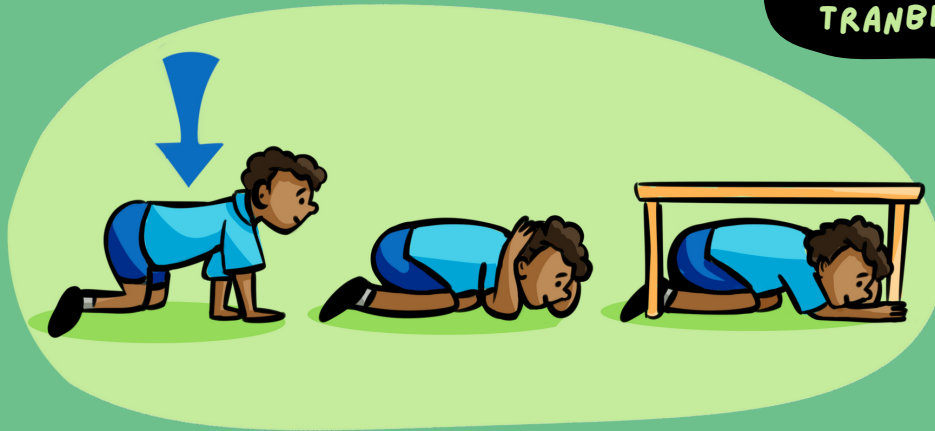
3.2

Ki jan yo idantifye kote ki an sekirite

Idantifye kote ki an sekirite nan kay nou an trè enpòtan pou kenbe nou an sekirite nan ka ta gen yon ijans, tankou yon tranblemanntè, dife, oswa gwo tanpèt. **Men kèk kote ki an sekirite ke nou ka jwenn nan kay nou an:**

- **Anba yon tab ki solid:** Pandan yon tranbleman tè oswa yon gwo tanpèt, li an sekirite pou w anba yon tab ki solid. Sa a pwoteje nou kont objè ki ka tonbe nan plafon oswa mi yo.
- **Akote yon miray enteryè:** Nan ka yon tranbleman tè, nou ka kanpe bò kote yon miray enteryè san fenèt. Sa a pwoteje nou kont debri ki tonbe.
- **Toupre yon pòt:** Si nou deyò pandan yon tranbleman tè oswa yon tanpèt, chècheabri toupre yon pòt ki solid ka yon bon opsyon.
- **Byen lwen fenèt yo:** Pandan yon gwo tanpèt oswa yon tònad, li enpòtan pou w rete lwen fenèt yo pou evite blesi nan vè kase.
- **Nan yon kote ki wo pandan yon inondasyon:** Si nou rete nan yon zòn ki gen tandans inondasyon, li enpòtan pou konnen kote ki wo nan kay nou an kote nou ka pran refij si dlo a monte.

Sonje ke li enpòtan pou **pratike ale nan kote ki an sekirite sa yo ak fanmi** ou pou w ka prepare w nan ka yon ijans. Rete kalm epi swiv enstriksyon granmoun yo se esansyèl tou pou kenbe nou an sekirite.

Pratike "Depoze, Kouvri Epi Kenbe."

3.3

Ki jan yo pratike teknik gout, kouvri ak kenbe

WLè yon tranblemanntè rive, li enpòtan pou nou konnen kijan pou nou pwoteje tèt nou pou nou rete an sekirite. Youn nan bagay ki pi enpòtan nou ka fè pandan yon tranbleman tè se pratike teknik ' depoze, kouvri ak kenbe.'

Isit la mwen eksplike sa sa vle di:

- **Koupe:** Lè ou santi yon tranblemanntè kòmanse, akoupi osi ba ke posib. Mete yon men sou tèt ou pou pwoteje li epi kenbe bra ou nan kou ou pou kouvri l.
- **Pran kouvèti:** Jwenn yon bagay ki solid, tankou yon tab oswa yon biwo, epi antre anba li. Si pa gen okenn estrikti ki solid tou pre, kouvri tèt ou ak kou ou ak bra ou epi kouche bò kote yon miray enteryè ki pa gen fenèt.
- **Kenbe:** Yon fwa ke ou kase ak kouvri, kenbe tèt ou byen fèm an plas jiskaske tranbleman tè a pase. Rete kalm epi tann tè a sispann tranble anvan ou leve.

Pratike teknik sa a regilyèman ak fanmi w ap ede w prepare w pou yon tranblemanntè reyèl.

Ki moun pou rele nan ka yon ijans

INan Repiblik Dominikèn, gen nimewo telefòn espesifik ke nou ka rele nan ka diferan ijans pou jwenn èd rapid.

Isit la mwen eksplike ki nimewo yo rele selon sitiyasyon ijans la:

- **911:** Sa a se nimewo telefòn jeneral ijans nan Repiblik Dominikèn. Ou ka rele 911 nan nenpòt sitiyasyon ijans, tankou aksidan, dife, vòl, oswa si ou bezwen èd medikal ijan. Operatè 911 ap gide w epi voye èd jan sa nesesè.
- **Ponpye (Dirèk):** Si gen yon dife lakay ou oswa yon lòt kote, ou ka rele ponpye yo dirèkteman lè w konpoze nimewo 115. Yo resevwa fòmasyon pou konbat dife epi sove lavi.
- **Polis Nasyonal (Direk):** Si w bezwen èd nan yon sitiyasyon sekirite, tankou yon vòl oswa yon aksidan trafik, ou ka rele Polis Nasyonal la dirèkteman lè w konpoze nimewo 911 oswa 809-682-2151.
- **Sant Operasyon Ijans (COE):** COE responsab pou kowòdone repons pou ijans ak katastwòf natirèl nan Repiblik Dominikèn. Ou ka rele nimewo 809-472-0909 si w bezwen rapòte sitiyasyon ijans ki gen rapò ak dezaz natirèl tankou siklòn, tanpèt oswa inondasyon.

Li enpòtan pou w konnen nimewo telefòn sa yo epi pou w genyen yo sou lamèn an ka ta gen yon ijans. Sonje rete kalm epi bay enfòmasyon ki nesesè yo lè w rele pou yo ka voye èd pi vit posib.

Annou pratike!

1. Mo Melanje: Ranje mo sa yo.

ENDIKAYON _____ JEOGRAFI _____
 TANPÈT _____ SEKOU _____
 ALÈT _____ KALM _____
 DLO _____ RADYO _____

2. Ranpli Espas Vid yo

- Toujou gen yon kit _____ pare lakay ou.
- Konnen _____ evakyasyon ou an ka ijans.
- Rete _____ pandan yon sitiyasyon ijans.
- Mete _____ anplis nan kit ijans ou a.
- Gen yon _____ ak pil pou rete enfòmè.
- Pratike bese, _____ epi kenbe pou tranbleman tè.
- Aprann _____, tonbe atè epi woule si rad ou pran dife.
- Mete dokiman _____ nan yon bwat ki pa pran dlo.

Bank Mo: IJANS, WOUT, KALM, DLO, RADYO, KOUVRI, KANPE, ENPÒTAN

3. Refleksyon sou sa ou Aprann: Reponn kesyon sa yo.

- Ki konsèy preparasyon pou ijans ou panse ki pi enpòtan? Poukisa?
- Kijan ou santi ou kounye a ke ou konnen plis sou preparasyon pou ijans?
- Ki yon bagay ou vle fè pou ede fanmi ou pi pare pou ijans?
- Si ou ta ka anseye yon zanmi yon bagay sou preparasyon pou ijans, kisa sa ta ye?

Mesaj final la

Felisitasyon pou w konplete Gid Preparasyon pou Ijans nou an!

Nou espere ke enfòmasyon ou jwenn la a te ede w santi w plis konfyans ak prepare pou nenpòt sitiyasyon ki ka rive.

Sonje byen, preparasyon se kle pou rete an sekirite nan yon ijans. Asire w ke w revize gid sa a regilyèman epi pratike konpetans ou te aprann yo ak fanmi w ak zanmi w.

**Rete kalm, rete an sekirite epi sonje pou w
toujou prepare!**